

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

А.М. Мартиненко
2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ АРТ-ТЕРАПІЇ ТА МЕТАФОРИЧНІ АСОЦІАТИВНІ КАРТИ»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 053 «Психологія»
(код і назва спеціальності)

**Полтава
2024 рік**

THB

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні напрями арт-терапії та метафоричні асоціативні карти» для студентів спеціальності 053 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Практична психологія», 2021 року.

Розробник: Тесленко М.М. доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньої програми Євгенія ХОМЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «24» серпня 2024 року № 1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Вікторія ШЕВЧУК

«28» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС –4	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
		Семестр
		7-й
		Лекції
Індивідуальне завдання –не передбачено	Ступінь вищої освіти бакалавр	10 год.
		Практичні, семінарські
		22 год.
		Лабораторні
		10 год.
		Самостійна робота
		78 год.
		Індивідуальна робота:
		-
	Вид контролю: Диф. залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 42/78

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: є ознайомити студентів із основними прийомами роботи з метафоричними картами та арт-терапевтичними практикам у роботі психолога, сформувані вміння та навички використання цих методів на практиці, сприяти професійному зростанню.

Протягом опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.
- Здатність до особистісного та _професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Попередньо опановані дисципліни: «Психодіагностика», «Вікова психологія», «Психологічне консультування», «Інноваційні технології в психології».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими вміннями й навичками:

Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 –	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні	Високий, що

100			знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

			основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Сучасні напрями арт-терапії та метафоричні асоціативні карти» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).

презентації результатів виконаних завдань;

модульна контрольна робота у вигляді стандартизованого письмового тестування (проводиться на останньому практичному занятті) для здійснення підсумкового контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу.

диф. залік.

7. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ НАПРЯМИ АРТ-ТЕРАПІЇ

Тема 1. Теоретичні аспекти арт-терапії

Історія розвитку арт-терапії. Використання арт-терапії у роботі з психічно хворими. Поява асоціацій арт-терапевтів. Арт-терапія як новий напрям в психотерапії. Основні напрями та задачі арт-терапії. Проблеми арт-терапії. Поняття перенесення і контрперенесення. Основні форми арт-терапевтичної роботи

Практичне заняття № 1-2

Лабораторна № 1

Тема 2. Сучасні техніки арт-терапії

Ізотерапія. Нейрографіка. Техніка інтуїтивного малювання. Техніка зентангл. Мандалотерапія. Музикотерапія. Піскотерапія. Казкотерапія. Тістопластика. Ароматерапія. Фуд-арт-терапія. Фототерапія. Маскотерапія. Драматерапія. Ландшафтна арт-терапія.

Практичне заняття № 3-5

Лабораторна № 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТАФОРИЧНІ АСОЦІАТИВНІ КАРТИ

Тема 3. Основи використання метафори у психологічній допомозі

Метафорична терапія та мова інтуїції. Особливості використання притч, метафор та історій у груповій роботі. Функції історій за Н.Пезешкіаном. Казкотерапія. Основні завдання казкотерапії. Особливості використання казкотерапії. Види казкотерапії. Художні казки. Авторські казки.

Практичне заняття № 6-7

Лабораторна № 3

Тема 4. Метафоричні асоціативні карти

Історія виникнення та особливості використання МАК. Створення першої колодаи МАК. Основні правила та прийоми роботи з МАК. Переваги використання МАК. Правила роботи з МАК. Види колод. Психокорекція та психотерапія за допомогою МАК. Активне соціально-перцептивне пізнання.

Практичне заняття № 8-9

Лабораторна № 4

Тема 5. Техніки роботи з метафоричними асоціативними картами

Техніки дослідження за допомогою МАК. Знайомство із своїм Саботажником та Помічником. Активне соціально-психологічне пізнання Використання МАК для ухвалення рішень у різних сферах життя, аналіз партнерських відносин. Корекційні техніки. Техніка з МАК «Я і три сфери життя».

Практичне заняття № 10-11

Лабораторна № 5

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль № 1. СУЧАСНІ НАПРЯМИ АРТ-ТЕРАПІЇ						
Тема 1. Теоретичні аспекти арт-терапії	24	2	4	2	-	16
Тема 2. Сучасні техніки арт-терапії	24	2	6	2	-	14
Разом за змістовим модулем 1	48	4	10	4	-	30
Змістовий модуль 2. МЕТАФОРИЧНІ АСОЦІАТИВНІ КАРТИ						
Тема 3. Основи використання метафори у психологічній допомозі	24	2	4	2		16
Тема 4. Метафоричні асоціативні карти	24	2	4	2		16
Тема 5. Техніки роботи з метафоричними асоціативними картами	24	2	4	2		16
Разом за змістовим модулем 2	72	6	12	6	-	48
Усього годин	120	10	22	10	-	78

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені.	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
1-2	1.Історія розвитку арт-терапії	4

	2. Арт-терапія як новий напрям в психотерапії. Проблеми арт-терапії. 3. Основні форми арт-терапевтичної роботи	
3-5	1. Ізотерапія 2. Музикотерапія 3. Піскотерапія	6
6-7	1. Метафорична терапія та мова інтуїції 2. Особливості використання притч, метафор та історій у груповій роботі. 3. Казкотерапія. Основні завдання казкотерапії. Особливості використання казкотерапії. Види казкотерапії.	4
8-9	1. Історія виникнення та особливості використання МАК 2. Основні правила та прийоми роботи з МАК 3. Психокорекція та психотерапія за допомогою МАК	4
10-11	1. Техніки дослідження за допомогою МАК 2. Використання МАК для ухвалення рішень у різних сферах життя, аналіз партнерських відносин 3. Корекційні техніки	4
	Усього	22

11. Перелік питань для лабораторних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вправа «Малюнок сім'ї»	2
2	Проективні методики	2
3	Техніка «Інтуїтивного малювання»	2
4	Техніка «Особистий герб»	2
5	Техніка «Казка про успіх»	2
	Усього	10

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диф. заліку за запитаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні аспекти арт-терапії Основні напрямки та задачі арт-терапії. Проблеми арт-терапії. Поняття перенесення і контрперенесення. Основні форми арт-терапевтичної роботи	16
2.	Тема 2. Сучасні техніки арт-терапії Ароматерапія. Фуд-арт-терапія. Фототерапія. Маскотерапія. Драматерапія. Ландшафтна арт-терапія.	14
3.	Тема 3. Основи використання метафори у психологічній	16

	допомозі Основні завдання казкотерапії. Особливості використання казкотерапії. Види казкотерапії. Художні казки. Авторські казки.	
4.	Тема 4. Метафоричні асоціативні карти Види колод. Психокорекція та психотерапія за допомогою МАК. Активне соціально-перцептивне пізнання.	16
5.	Тема 5. Техніки роботи з метафоричними асоціативними картами Використання МАК для ухвалення рішень у різних сферах життя, аналіз партнерських відносин. Корекційні техніки. Техніка з МАК «Я і три сфери життя».	16
	Усього	78

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; лабораторні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна, науково-дослідна робота студентів); виробничі практики.

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль; метод самоконтролю.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі дифзаліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота					Диф. залік	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5		
13	13	13	13	18	30	100

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Психологія обдарованої дитини» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем										
	Тема 1.		Тема 2			Тема 3.		Тема 4.		Тема 5.	
	Практичне заняття										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Опитування	3		3			3		3		3	
Тестування	-		-			-		-		5	
Виконання практичних завдань	3		3			3		3		3	
Виконання завдань самостійної роботи	3		3			3		3		3	
Виконання завдань лабораторної роботи	4		4			4		4		4	
Всього за темами	13		13			13		13		18	
Семестровий залік	30										
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100										

*В Таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
3-2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
2-1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
3-2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
2-1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,25 \times 20 = 5$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
3-2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
2-1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань з лабораторної роботи

Бали	Критерії оцінювання
4-3	Виконано завдання лабораторної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
2-1	Виконано завдання лабораторної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано лабораторну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
-----------------------	-----------------------	-------------------------------

система оцінювання		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

–при підсумковому контролі у вигляді диф.заліку 70 балів відведено на поточний контроль, а 30 балів – на підсумковий (для допуску до диф.заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

– робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є диф.залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

- Тесленко М.М.** Курс лекцій з дисципліни «Сучасні напрями арт-терапії та метафоричні асоціативні карти» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. – 55 с.
- Тесленко М.М.** Методичні рекомендації для практичних (семінарських, лабораторних) занять з дисципліни «Сучасні напрями арт-терапії та метафоричні асоціативні карти» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. – 53 с.
- Тесленко М.М.** Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Сучасні напрями арт-терапії та метафоричні асоціативні карти» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. – 33 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Арттерапія в роботі психолога: інноваційні підходи : зб. матер. V Всеукр. наук.-практ. конференції, 23–27.10.2023 / уклад. О.Е. Жосан. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2023. 140 с.
2. Арттерапія і війна: контексти і досвід практичної роботи. /за заг. ред. Н. Кальки, Г. Одинцової. [Колективна монографія]. Львів: ЛьвДУВС, 2023. 283с.
3. Блінов О., Шопіна М. Метафоричні асоціативні карти як творчий ресурс стресостійкості особистості. – К. : «Талком». 2016. 123 с.
4. Вознесенська О.Л. Медіа-арттерапія як засіб подолання наслідків і профілактики психотравми: Практ. посіб. Вид. 2-ге, стереотипне. К. : ФОП Назаренко Т.В., 2020. 124 с.
5. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
6. Квітка Н. Основи роботи з метафоричними картами. Теорія і практика. К. : «Видавець Кравченко Я.О.». 2021. 90 с.
7. Колпакчи О. С. Арт-терапія: курс лекцій: навч. посібник. Бердянськ : БДПУ, 2016. 322 с.
8. Магдисюк Л. І. Казкотерапія в психологічному консультуванні дітей та дорослих: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 152 с

Допоміжна

1. Блінов О. А. Метафоричні асоціативні карти як сучасний метод психологічної хірургії / О. А. Блінов // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки : зб. наук. пр. Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка. – Київ. – 2016. – Вип. 4 (29). – С. 6–11.
2. Вознесенська О. Використання арт-технологій в сімейній психотерапії / О. Вознесенська // Простір арт-терапії: Зб. на-ук. ст. / ЦППО АПН України, ГО „Арт-терапевтична асоціація”; Редкол.: Семиченко В.А., Чуприков А.П. та ін. К.: Міленіум, 2007. Вип. 1. С. 5-19.
3. .Льченко І.С. Арт-терапія.Умань : Візаві, 2013. 151 с.
4. Тесленко М. М. Метафоричні асоціативні карти у роботі психолога з жінками військовослужбовців. Становлення особистості в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, психологічний, корекційний і медичний аспекти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 26 трав. 2023 р. / за заг .ред. Н. Г. Пахомової, В. І. Березан. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/21559>.
5. Цимбала О. Застосування арт-терапевтичних технік в сучасних умовах навчального процесу у вищому навчальному закладі / О.Цимбала // Простір арт-терапії : [Зб. наук. праць] / УМО, 2016, ВГО «Арттерапевтична асоціація», 2016; [Редкол.: Лушин П.В., Чуприков А.П. та ін.]. К. : Золоті ворота, 2016. Вип. 2 (20). С. 100-107.
6. Шамлян К., Кліманська М. Проективні методи дослідження особистості : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 466 с.
7. Isaksson, C., Norlen, A. K., Englund, B., & Lindqvist, R. (2009). Changes in self-image as seen in tree paintings. The Arts in Psychotherapy, 36(5), 304–312. doi:10.1016/j.aip.2009.07.004

Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу «Сучасні напрями арт-терапії та метафоричні асоціативні карти» на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6343>
2. <https://lib.nupp.edu.ua/index> - сайт бібліотеки Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка.
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
4. <http://hklb.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
5. Фабрічева М. Метафоричні асоціативні карти, як можливість читати несвідоме. - 100 с. Шлях доступу: <https://www.twirpx.com/file/2414875/>
6. Galina Porova, Olesya Grinchenko. Використання метафоричних асоціативних карт у процесі професійного самовизначення студентів-психологів: результати апробації коучингової колоди «Супервізія». Шлях доступу: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/psychology/article/view/1443>